

Títol: Valentes sense permís

Autor: Laura Rodríguez Martos

Encara recordo aquell dia com si fos ahir... -va contestar l'avi quan li vaig preguntar sobre la seva infantesa. Li encantava explicar històries sobre com s'ho passava de bé al poble.

Era juliol de 1936 quan va esclatar la Guerra Civil. -Va aclarir-. Recordo llevar-me d'hora i baixar a la cuina a donar-li el bon dia a la mare, però no la vaig trobar allà. En el seu lloc, la vaig veure al menjador, asseguda al sofà, amb la cara tapada i humida de plorar. *Per què plora la mare?* Vaig pensar. Vaig mirar cap a l'altra banda del menjador i vaig veure el meu pare carregant una motxilla mentre s'acomiadava de les meves germanes grans.

- Mare, què està passant? -vaig preguntar. Ningú va respondre.

- Vine aquí, petit! -va dir el pare, obrint els braços perquè l'abracés-. Escolta'm, he de marxar durant un temps. Ara tu ets l'home de la casa i necessito que cuidis les teves germanes i de la mare. M'ho promets? -Vaig assentir. Era una promesa: cuidar-les era la meva responsabilitat.

Després d'aquell dia, no el vaig tornar a veure. Va morir a la guerra. M'hauria agradat dir-li que aquelles dones a qui havia de protegir, juntament amb moltes altres, van ser elles qui van protegir el poble. Van mantenir l'alegria als carrers, es van arremangar i van fer feines abans reservades per homes.

Han estat valentes i lliures, guerreres disfressades d'infermeres, mares, filles, amigues i professores, unides per protegir i cuidar a qui més ho necessitava sense importar el sexe classe social.